

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Х а б а т

1931 сый аатынны
15 күнүттөн тахсар

№ 34 (4457) 1974 сый. Кулун тутар 19 күнэ 1 Санаата
ОПТУОРУННЬУН 2 харчы

Уобаластаагы партийнай - хаһаайыстыбаннай актив мунньага

Кулун тутар 16 күнүгэр уобаластаагы партийнай-хаһаайыстыбаннай актив мунньага буолла. Кини төхсүс пятилетка соруудахтарын, 1974 сый социалистическай эбэһэстэтибэлэрин толорон иһин хаһаайыстыбаннай уонна ССКП XIV съездин уураахтарынан сибээстээн Саха АССР өгөрүүлэх күүстэрин салгыы комплекснайдык сайыннары сорууктарын туһунан бөһүөрүгү дүүһүлэстэ.

Мунньах бары кыттылаахтара президиумна ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, ССРС Министрдарын Советын Председателе табаарыс **Алексей Николаевич Носыгин** тахсытын олус истин, дохсун, үһүн атыс таһымнаахтык көрүстүлэр.

Партийнай-хаһаайыстыбаннай актив мунньагар ССКП КК чилиэнэ, ССРС ыраахан индустриалык предпрятиеларын тутуу министри **Н. В. Голдин**, ССКП КК чилиэнэ, ССРС өтөөх металлургиятын министри **П. Ф. Ломанов**, ССКП КК чилиэнэ, ССРС энергетиканы уонна электрификацианы министри **П. С. Нелюжнов**, ССРС Госпланын председателин бастакы солбуулааччы **М. А. Перцев**, ССРС Госстройун председателин бастакы солбуулааччы **М. Г. Чонтемиров**, ССРС Министрдарын Советын Председателин көмөлөөсчүтү **Б. Т. Баданов**, ССРС геологиятын министри солбуулааччы **А. Д. Щеглов**, ССРС өтөөх металлургиятын министри солбуулааччы **Н. Н. Чепелев**, РСФСР геологиятын министри бастакы солбуулааччы **В. М. Зубарев**, союзнай министерстволар уонна ведомстволар эппиэттэх үлэнигэр кыттыгы ылаахтар.

Мунньах кыттылаахтара биһиги партиябыт ССКП КК Генеральной секретара табаарыс **Леонид Ильич Брежнев** баһылыктаах ленинскэй Кийи Комитетын Политбюротун састаабын Бөчүөтүнэй президиумга биһир санаанан таллылар.

Дакилааты өгөрбүт ССКП КК чилиэнэ, партия Саха уобаластаагы комитетын бастакы секретара **Г. И. Чиряев** партия уобаластаагы комитетын, Саха АССР Верховнай Советын Президиумун, Министрдарын Советын уонна партийнай-хаһаайыстыбаннай актив мунньадын бары кыттылаахтарын ааттараттан күндү ылдыты — ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, ССРС Министрдарын Советын Председателин таб. **А. Н. Косыгин** истигин эрдэлэстэ.

Саха сирин бары коммунисттарын уонна үлэнигэр ааттаан **Г. И. Чиряев** **Алексей Николаевич** 70 сааһын туолбутун сибээстээн уонна **Борис**...

ветский государство инитер үтүөлөрүн иһин соторутаахтык кинини Ленин орденынан уонна «Серп и Молот» иккис Кыһыл Көмүс медалынан наараадалааһыннан итинник эрдэлэстэ уонна алмаас курдук бөбө доруубаны, үһүн олох, алаах өрүтөх государственнай, политической үлэтигэр салгыы айымнааах ситиһиллэр баарда.

Дакилааты мунньах кыттылаахтарыгар республикага төхсүс пятилетка соруудахтарын толоруу хааһытын туһунан, пятилетка төрдүс, тутуох сылыгар баһыттанит экономикай сирбинлэр түстэринан инитиһиллэр.

Кини пятилетка үс сылыгар сүрүн кордорууларга соруудахтар бааһохторун инитиһиллэр толорулуунулар, өгөрүмүтүлэх күүстэри, науканы уонна культураны сайыннарыга, республика үлэнигэр материалнай уйууларын үрдүгүгэ биллэр үүнүү ситиһилиннэ диин эттэ.

Ол курдук промышленноскэ үлэ өгөрүмүтүтэ үс сылга 30,1 бырыһыаннан былааннаахтык буолулаагына, 32,9 бырыһыаннан үүннө. Ааспыт сылга үлэ өгөрүмүтүтүн үүнүүтүн сүтүгэр промышленнай бородууксуйа эбиллэтин 97 бырыһыан ылааһына.

Тыа хаһаайыстыбата билэ сылаах былаан соруудахтарын ааба туһунан сайдар. Капитальной тутуута сүрүн фондлары үлэнигэр биллэрэн былаан толорулуунна. Саха сирин транспортнай тарылталарга таһаары таһына былаан толордулар.

Республика коммунистара, бары үлэнигэр ССКП КК ахсыннытаагы (1973 с.) Пленумун уураахтарын, партия КК Генеральной секретара табаарыс **Л. И. Брежнев** Пленумна этиһин биһир санаанан биһирээн көрсүбүттэ. Маасса айымнааах инициативатын салгыы сайыннарыга мөдүн хамсатанччын партияга, советскай норуотка ССКП КК Ыгырыкта уонна 1974 сылга Бүтүн Союзтаагы «социалистическай күүсталаһым туһунан ССКП КК, ССРС Министрдарын Советын, ЦСБСКО уонна ЦБСЛЕС КК уураахтара буолдулар.

Итинтан салгыы дакилааты республика промышленноһын, тутуутун, транспортын, тыатын хаһаайыстыбатын үлэнигэр төхсүс пятилетка соруудахтарын толорууга айымнааах үлэнигэр түмүктэрин ситиһилиннэ, Саха сирин өгөрүүлэх күүстэрин комплекснайдык сайыннары сүрүн сорууктарыгар кыаһык тохтоот. Түмүгэр

Г. И. Чиряев республика бары коммунисттарын уонна үлэнигэр ааттаан ССКП КК ахсыннытаагы (1973 с.) Пленумун уураахтарынан быһаарылыбыт эппиэттэх сорууктар толорулуохтара, өнөн коммунизм материалнай-техническай базатын үскөтигэр сөптөөх кылаат киллэриллэрэ диин партия Кийи Комитетын, Советскай правительствоны эрдэлэстэ.

Дакилаат сунньунан көсөһүннө ССКП Якутскайдаагы горкомун бастакы секретара **Н. И. Соломонов**, «Якуталмас» холбоһук 3 М-дөөх «обогатительнай фабрика» бригадатын маастара, ССКП обкомун чилиэнэ **Р. И. Томилова**, Депутатскай биримска комплекскай бригадатын бригаданыра, ССРС Верховнай Советын депутата, ССКП обкомун чилиэнэ **В. И. Грива**, «Якутгэстрой» управление стеллар-бөлүөтүпүктэрин бригаданыра, ССКП горкомун чилиэнэ, Социалистическай Үлэ Героёна **М. С. Сергеев** тым эттилэр.

Уобаластаагы партийнай актив мунньагар ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, ССРС Министрдарын Советын Председателин **Алексей Николаевич Носыгин** улахан этиһи өгөрдө.

Табаарыс **А. Н. Косыгин** партия XIV съездин уонна ССКП КК ахсыннытаагы (1973 с.) Пленумунан туртурулуубут, коммунизм материалнай-техническай базатын үскөтигэр, советскай дьоннор материалнай уонна духовнай наадыһыларын өрдүк толору хааччылыга туһаайылыбыт сорууктары ситиһиллэхтик быһаарыкта партия ленинскэй Кийи Комитетын, Советскай правительство улахан айымнааах үлэнигэр туһунан өтөһүлэр.

Этиһи улахан миэстэ дойдута промышленноһы, тыа-хаһаайыстыбатын, науканы уонна культураны сайыннары бөһүөрүстэ

риттар, төхсүс пятилетка соруудахтарын толоруу түмүктэринэ аанна.

ССРС Министрдарын Советын Председатели Саха сирин өгөрүүлэх күүстэрин сайдыытын ситиһилинн характеристикалыар. Кини хоту сир үлэнигэр ситиһиллэр улахан кыаһыларын туһунан, кыраай сайдыытын улахан көсүлэрин туһунан эттэ.

Бу үтүкэннээх кыаһылар, диир **Алексей Николаевич**, республика үлэнигэр өнөн норуотун уонна биһиги үтүс национналыыстаах дойдубут атын норуоттарын көмөлөрүнүн, социалистическай нациялар өскө биһиги үлэнигэр өнөн, биһиги дойдубуттар чөлөһү сайдыыт дойдубуту, бырааттаһы, таһаарыстаһы, хардарыта көмөлөһүү сыйыаннарынан ситиһилиннэр.

Саха сирин норуотун хаһаайыстыбатын сүрүн саааларыттан биһирдэһиринэн энергетика булуолулаах, кини хайа промышленноһын сайдыытыттан уруутан иһэхтээх. Маны ситиһиллэр туһунан Бүлүүгэ гидроэлектростанция иккис уочаратын тутууну ситиһиллэр. Якутскайдаагы сазооай электростанцияны кэтиттэхтэ, Саха сирин содуруу өттүгэр таас чөх базатыгар улахан электростанцияны тутуохха уонна бу үс энергетическай кинилэр баалларыгар республика дьондарын уонна сазооайыттан итинэн Саха сирин бастакы энергетическай биһир күүсү ситиһиллэр.

Советскай правительство баһылыта улахан бөлүмөттүн хотуту сиртэ хайа промышленноһын проблемаларыгар уурда. Кини Саха сирин геологтар сиртэн хөсөнөр туһалаах бааһары көрдөөһүнү сүткөн үлэнигэр кыттыларын астынан баһыттытэ.

Санаан баран биллэти кини, геология сиртэн

хөсүүр производство инитер иһэх тутулаах, киниэхэ үһүн кыаһы сырьевой базаны хааччылаахтара.

Кыһыл көмүс хөсүүр промышленноскэ бытархай көмүстөх сирдери разработалааһы сиртэ рудалаах көмүс саппаһын кыаһы кыаһыттык баһылааһынна киниэхтэ наада.

Саха сирин содуруу өттүгэр көксалар чөх уонна тийэр рухатын базаларыгар производство сайдыытын үтүкөннээх көксалар баһыттылар. Маны хөһүүт Донбасс, Урал уонна Кузбасс көксаларыттан дойдута ылаахан промышленность төрдүс базата үскөтиллил сөп.

Тыа хаһаайыстыбатыгар табаарыс **А. Н. Косыгин** республиканы аһаас сиртэ уонна теплицага да үүннэрлэр өгөрүөт аһынан уонна хортонсуйуунан баһытты толору хааччылы, үтү уонна эти биһир сүөһү инитиһин кыаһык сайыннары сорууктарын туруорда.

Этиһи улахан миэстэ тутуу бөһүөрүстэригар, тутуу базатын үскөти, хоту сир үлэнигэр олохторун-дьаахтарын түсэри бөһүөрүстэригар аанна.

Советскай правительство баһылыта үлэ өгөрүмүтүтүн үлэнигэр иһин өксүһү быһаарар суолталааһын чорботон баһыттытэ. Бу проблема, диин кини иһар, дойдута бүтүннүүтүгэр, өрдүк Саха сиригэр сүткөн суолталаах.

А. Н. Косыгин Советскай Союз аан дойдутаагы баһылыгы сорох проблемаларыгар кыаһык тохтоот.

Түмүгэр кини норуоттар дойдубутуларын ленинскэй политикатыгар эрдэлэстэ. Саха сирин үлэнигэр партия XIV съездин уураахтарын толорууга, баһаарын кыраайдарын өгөрүүлэх күүстэрин сайыннарыга салгы кыаһыларын ситиһиллэрэ диин биһиги эрдэлэстэ.

А. Н. Косыгин этиһи улахан бөһүөрүстэ истигин уонна алаахтык дохсун, үһүн атыс таһымнаах тохтоутула сырытта.

Партийнай-хаһаайыстыбаннай актив мунньадын кыттылаахтара улахан өрө көтөүлүүтүн ССКП Кийи Комитетыгар, ССРС Верховнай Советын Президиумугар, ССРС Министрдарын Советыгар эрдэ сүрүгү ылааһылар.

САХА АССР СТОЛИЦАТА
ЯКУТСКАЯ НУОРАТ, СЕРГО
ОРДЖОНИКИДЗЕ ААТЫНАН
БОЛУОССАТ.

А. Фаланов фотота,
ССТА фотехронината.

Икки оройгон культуранын үлэисттарын социалистическай куэсталаһыдарын ланын аһан соторутаадыта түмүктэммит үгэ-урган самодетельноһы оройуоннаары көрүү-конкурс кыттымылаахтарыттан састаан-таах концертнай биригээ-лэбит Алексеевскай оройуонга гастроллуу барар. Биригээдэ састаабылгар Гаврил Сирябин, Александр Попова, Мария Макарова, Иван Лонтинов кур-дун үккүүһүттэр, Василий Ляскин, Николай Саввина, Евдокия Соловьева, мелодист Галина Шахурдина нурдун ырыаһыттар. о.э.а. баалар.

В. БАРАШКОВА фотота.

